

Aan de voorzitter en de (plv.) leden van de
Vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid
van de Tweede Kamer der Staten- Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Briefnummer
21-120675

Onderwerp
Begrotingsbehandeling Justitie en
Veiligheid

Den Haag
01 november 2021

Telefoonnummer
070-3490352

E-Mail
mallens@vnoncw-mkb.nl

Geachte dames en heren,

Graag willen we u enkele concrete punten meegeven voor deze begrotingsbehandeling.

Ondermijning: bedrijfsleven onderdeel oplossing bij meerjarige verstevigde inzet

- De ondermijnende criminaliteit verhardt. Er zijn stevige meerjarige plannen nodig met bijbehorende investering om het enigszins te beteugelen. Het bedrijfsleven is vaak slachtoffer maar is ook onderdeel van de oplossing. Middels een nationaal preventieakkoord criminaliteit kan het bedrijfsleven een hoop ellende voorkomen door preventieve stappen te nemen. Dat kan door betere informatie-uitwisseling maar ook door betere samenwerking met de overheid. Voorkomen zorgt voor minder schade, minder slachtoffers, minder aangiftes en verlicht dus ook de justitieketen.
- Naast preventie moet ook ingezet worden op repressie. De opsporingsdiensten moeten meer zichtbaar aanwezig zijn, de pakkans moet in Nederland omhoog en wanneer er aangifte wordt gedaan, moet hierop geacteerd worden. Dit vergt een deltaplan ondermijning met bijbehorende financiën dat meerdere kabinetsperioden moet beslaan. Het structureel maken van D-G ondermijning helpt daarbij.

Cybersecurity: verbetering informatiedeling en opsporing en vervolging

- Cybercriminaliteit is een ware plaag voor ondernemers. Een van de belangrijkste instrumenten om de cyberweerbaarheid van organisaties en burgers te verhogen,

is door hen snel te informeren wanneer hun IT-systemen kwetsbaarheden vertonen of gehackt zijn. Dit is nog altijd niet goed geregeld. Voor de digitale veiligheid van bedrijven en van ons land moet deze informatievoorziening met spoed op orde worden gebracht.

- Cybercriminelen moeten niet weggelaten worden met hun daden maar worden opgespoord en vervolgd. Investerings- en capaciteitsprogramma's bij de verschillende partijen in de cybercrimehandhavingketen zijn noodzakelijk. Ook moet versnippering van de cybercrime aanpak over de verschillende (politie-) regio's worden tegengegaan. Wij pleiten voor een meer centrale aanpak.
- Cybersecurity moet topprioriteit zijn en ook moet het tempo van handelen omhoog. Centrale regie vanuit de overheid en een integrale aanpak, gericht op de aanpak van cybercriminaliteit en het duurzaam verbeteren van de cyberweerbaarheid is noodzakelijk. Hiervoor moet een meerjarig actieprogramma met concrete doelen voor de korte en langere termijn en bijbehorende investeringsagenda worden opgesteld, in nauwe samenwerking tussen publieke en private partijen.

Investeer in uitvoeringscapaciteit AP en geschillencommissies

- De behandeling door Autoriteit Persoonsgegevens van goedkeurings-, vergunnings- en ontheffingsaanvragen, zoals de goedkeuring van binding corporate rules (BCRs) en van gedragscodes, duurt vaak jaren. Het bedrijfsleven ondervindt hier grote last van. Autoriteit Persoonsgegevens heeft meer resources nodig voor het wegwerken van de achterstanden bij haar vergunnings-, goedkeurings- en voorlichtingstaken.
- Er is blijvend behoefte aan laagdrempelige, kwalitatief hoogwaardige en eenvoudige procedures voor zowel burgers als bedrijven voor het oplossen van (civiele) geschillen. Hierin voorziet de Stichting Geschillencommissies Consumentenzaken (SGC). Het voortbestaan van de SGC is echter in gevaar door korting op de subsidies. Een substantiële verhoging van de subsidie aan de SGC tot 1,3 mln. euro is nodig, zodat zij hun belangrijke werk kunnen voortzetten.

Verbeter schuldhulp en WHOA voor (mkb)ondernemers

- Voor met name mkb-ondernemingen, die zijn getroffen door de Corona-maatregelen, zou een zogenoemde WHOA-C (Corona-WHOA) uitkomst kunnen bieden. Deze WHOA-C is van toepassing op ondernemingen die gesaneerd moeten worden. Een eenvoudige QuickScan moet vaststellen of de schulden in

overwegende mate zijn veroorzaakt door de Coronacrisis en daarnaast of de onderneming levensvatbaar is na de sanering. Schuldeisers zoals de belastingdienst stellen zich dan welwillend op ten opzichte van een onderhands schuldeisersakkoord, waarbij van de in de WHOA gestelde voorwaarde dat de schuldeisers of aandeelhouders op basis van het akkoord niet slechter af mogen zijn dan bij een vereffening van het vermogen van de schuldenaar, zal kunnen worden afgeweken. De WHOA-C zou tevens kunnen inhouden dat, indien de sanering van de onderneming enkel kan worden gerealiseerd door een sanering van het personeelsbestand en vervolgens de totstandkoming van een schuldeisersakkoord wordt belemmerd door hoge transitiekosten, deze transitiekosten worden overgenomen door het UWV.

- Bij de (tijdelijke) regelgeving betreffende schuldhulp moet meer aandacht zijn voor het voorkomen van een uitzichtloze positie waarin een ondernemer kan worden meegesleurd indien hij ook persoonlijk aansprakelijk is. Meer moet worden ingezet op totstandkoming van akkoorden met schuldeisers, zowel bij een herstructurering als bij een gecontroleerde afwikkeling (stoppen) van de onderneming.
- De informatievoorziening voor ondernemers die schuldhulp nodig hebben, is versnipperd over meerdere departementen en moet meer worden gestructureerd. Er moet een stromenoverzicht worden opgesteld van de regelingen die er nu zijn en welke gevolgen het kiezen van een bepaalde route voor de ondernemer heeft. Dit toegespitst naar rechtsvorm en naar consequenties voor zakelijke en privéschulden (financiële aansprakelijkheid).
- Voor het kleinbedrijf is een WHOA-traject duur en ingewikkeld. Op korte termijn is winst te behalen voor het mkb door verlaging van de griffierechten voor een WHOA-traject.
- De garantstellingsregeling faillissementscuratoren (GSR) zal per 2022 worden verbeterd. In de begroting zien wij echter niet dat daar extra geld voor wordt vrijgemaakt. Voor de aanpak van fraude in faillissementen is meer geld onontbeerlijk.

Hoogachtend,

dr. R.J. Mulder
Directeur Beleid

Bijlage bij briefnr. 21-120675 d.d. 01 november 2021

Ondermijning: bedrijfsleven onderdeel van de oplossing bij meerjarige verstevigde inzet

In toenemende mate heeft Nederland last van verhardende ondermijnende criminaliteit. Dat geldt ook voor het bedrijfsleven. Ook dat heeft last van ondermijning: feitelijk doordat er steeds meer bedreiging en intimidatie plaatsvindt om ondernemers onder druk te zetten om hun diensten te verlenen aan criminelen. Daarnaast hebben ondernemers in het algemeen last van het feit dat Nederland internationaal steeds meer bekend staat als een plaats waar ondermijnende (drugs)criminaliteit welig tiert. Dit is slecht voor het vestigings- en investeringsklimaat in Nederland.

Ondernemers ervaren dat aangiftes van criminele feiten niet of nauwelijks worden opgevolgd en dat de politie niet zichtbaar aanwezig is. Op bedrijventerreinen of in landelijke gebieden hebben bedrijven dagelijks last van de afwezigheid van politie. Door gebrek aan toezicht en handhaving kunnen criminelen zich makkelijk nestelen in een afgelegen gebied hetgeen voor de bonafide ondernemers onveiligheid en angst met zich brengt.

Het is daarom goed dat de overheid onderkent dat er extra moet worden geïnvesteerd in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Er wordt ruim een half miljard extra vrijgemaakt voor die aanpak. Daarbij is versterking van de strafrechtketen een van de prioriteiten. Dat is positief want de pakkans moet in Nederland omhoog. Vervolgens moet ook ruimte zijn om de zaak af te doen en de dader af te straffen. Naast inzet op de repressieve kant, is ook geld vrijgemaakt voor preventie. Er wordt o.a. geld vrijgemaakt voor de platforms veilig ondernemen (PVO). De PVO's zijn lokale ontmoetingsplekken waar overheid en ondernemers met elkaar in gesprek kunnen gaan over veiligheid en criminaliteit. Ondernemers kunnen weerbaarder worden tegen criminaliteit door specifieke trainingen te ondergaan. Repressie en preventie moeten namelijk hand in hand gaan.

Wij verzoeken daarom:

1. Gebruik het bedrijfsleven als onderdeel van de oplossing

Maak een meerjarig en stevig nationaal preventieakkoord criminaliteit tussen bedrijfsleven en overheid. Dit zal meer dan één kabinetsperiode moeten beslaan. Het ondermijningsprobleem is niet in vier jaar opgelost. Er moet dus gewerkt worden aan een structurele samenwerking voor minimaal 10 jaar met bijbehorende begroting. Het bedrijfsleven en de overheid moeten samenwerken in de strijd tegen ondermijning. Het bedrijfsleven kan en wil graag zelf een stap naar voren zetten. Zij zijn namelijk partner/bondgenoot in de aanpak van ondermijning. Door preventief te acteren en zelf stappen te zetten kan veel leed en ellende voorkomen worden.

Het bedrijfsleven zal zelf de handschoen moeten oppakken want zij zien zich geconfronteerd met een steeds groter wordend handhavingstekort. Kant en klare zaken blijven liggen omdat er te weinig capaciteit is. Als het bedrijfsleven weerbaarder wordt, kan een hoop schade voorkomen worden. Door criminelen preventief te weren door als bedrijfsleven zelf nuttig voorzorgsmaatregelen te nemen, wordt bij de overheid ook een hoop capaciteit bespaard.

Wisselgeld en onderdeel van het akkoord zou kunnen zijn dat preventie door bedrijven ondersteund wordt vanuit overheid met kennis, informatie en middelen, en aangiftes van ondernemingen of branches die zelf veel hebben gedaan om zich te weren tegen ondermijnende criminaliteit, eerder/met voorrang worden behandeld ten opzichte van slachtoffers die niets hebben gedaan. Welke exacte afspraken onderdeel van het akkoord zouden moeten worden, zal nog verder uitgewerkt moeten worden.

2. Structurele inzet op aanpak ondermijning met een stevig onderliggend plan

Ondanks de tevredenheid over de extra investeringen is het ondermijningsprobleem, door de jarenlange bezuinigingen op de justitieketen als ook het ambigue beleid rondom de aanpak van (drugs)criminaliteit, nog altijd groot. Er moet een deltaplan ondermijning komen met een heldere visie op zowel preventie als repressie. Steeds maar weer een klein beetje investeren helpt niet om dit diepgewortelde probleem aan te pakken. Het is van belang om het tijdelijke Directoraat Ondermijning structureel te maken en met een deltaplan ondermijning met bijbehorende langdurige investering te komen.

Cybersecurity: verbetering informatiedeling en opsporing en vervolging

‘Gewone’ criminaliteit verlegt zich, mede door de Coronapandemie, steeds meer naar het internet en professionaliseert in hoog tempo. Uitval door cybercrime en diefstal van (intellectuele) eigendommen zijn aan de orde van de dag. De schade bij bedrijven loopt inmiddels in de miljarden euro’s is groot.

Cybersecurity moet topprioriteit zijn bij overheid en bedrijfsleven en ook moet het tempo van handelen omhoog. Centrale regie vanuit de overheid en een integrale aanpak, gericht op de aanpak van cybercriminaliteit en het duurzaam verbeteren van de cyberweerbaarheid is noodzakelijk. Een meerjarig actieprogramma met concrete doelen voor de korte en langere termijn en bijbehorende investeringsagenda moet hiervoor worden opgesteld, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven.

Om schade te voorkomen is het belangrijk dat ondernemers zoveel mogelijk preventieve maatregelen nemen. Het digitale ‘hang- en sluitwerk’ moet op orde zijn. Ondernemers moeten hierin geholpen worden door laagdrempelige kennis en tools die op één centrale plek te vinden zijn.

Voor de veiligheid van bedrijven is het daarnaast van groot belang dat zij direct worden gewaarschuwd als de overheid informatie heeft over hun kwetsbare of gecompromitteerde systemen en -waar nodig- een advies krijgen wat zij concreet moeten doen.

Op basis van de huidige wetgeving mag de overheid deze cruciale informatie niet delen met het bedrijfsleven. Weliswaar is een wetswijziging in de maak die hieraan een einde maakt, maar het is zorgelijk dat bedrijven totdat deze voorgenomen wetswijziging een feit is schade kunnen oplopen doordat zij niet worden geïnformeerd. Wij verzoeken u de minister te vragen om, in afwachting van de wijziging van de Wbni¹, waar mogelijk nu al tot het delen van incidentinformatie over te gaan. Het is lastig uitlegbaar dat bedrijven schade oplopen als gevolg van cybercriminaliteit die had kunnen worden voorkomen als de informatie door de overheid zou zijn gedeeld.

In aanvulling op hetgeen hierover reeds is opgemerkt bij ondermijning zijn investeringen in kennis en capaciteit bij de verschillende partijen in de cybercrimehandhavingketen en een centrale aanpak broodnodig.

Evenwichtige bescherming van persoonsgegevens

Het bedrijfsleven kampt al jaren met de grote achterstanden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De behandeling van goedkeurings-, vergunnings- en ontheffingsaanvragen, zoals de goedkeuring van binding corporate rules (BCRs) en van gedragscodes, duurt veel te lang, zelfs jaren. Het bedrijfsleven ondervindt hier grote last van.

In 2017 heeft een onafhankelijk adviesbureau al berekend² dat de AP veel meer resources nodig heeft om haar werkzaamheden te kunnen doen. Begin 2021³ is een motie - motie Hijink c.s. - aangenomen om de AP meer resources toe te kennen. De minister heeft in de Kamerbrief over de uitvoering van de motie aangegeven de uitvoering daarvan te willen overlaten aan een volgend kabinet.⁴ Omdat het bedrijfsleven echter nog structureel grote last ervaart van de achterstanden bij de AP, verzoeken wij u de minister te vragen in ieder geval – in afwachting van een missionaire kabinet – de AP tijdelijk meer resources toe te kennen om de huidige achterstanden weg te werken.

Laagdrempelige geschilbeslechting

---

¹ Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen

² TK 32 761, nr. 149 (brief van de minister voor rechtsbescherming aan de Tweede Kamer d.d. 16 september 2019), p. 1

³ 9 februari 2021 is de Motie van het lid Hijink c.s. d.d. 3 februari 2021 over verhoging van het budget van de Autoriteit Persoonsgegevens aangenomen; 27529-240

⁴ Kamerbrief met kenmerk 3218059 d.d. 1 maart 2021

Het is positief dat de minister in de begroting van Justitie en Veiligheid het belang van de Stichting Geschillencommissies onderkent door terecht te stellen dat de Stichting Geschillencommissies een belangrijke bijdrage levert aan duurzame geschiloplossing. Deze vorm van geschiloplossing vervult een belangrijke taak naast de gang naar de rechter. Er is blijvend behoefte aan laagdrempelige, kwalitatief hoogwaardige en eenvoudige procedures voor zowel burgers als bedrijven voor het oplossen van (civiele) geschillen. Hierin voorziet de Stichting Geschillencommissies Consumentenzaken (SGC). Helaas zien wij dat de subsidie aan de SGC slechts zeer beperkt wordt verhoogd (in 2022-2026 € 562.000 ten opzichte van € 544.000 in 2021).

Hoewel een verhoging positief is, roepen we in herinnering dat de subsidie in een recent verleden 1,3 miljoen bedroeg. Het aantal zaken is echter niet afgenomen, ook het belang van de 80+ commissies niet. Om het hoofd te kunnen bieden aan de halvering van de subsidiegelden, zijn forse bezuinigingen op de overhead en de ICT van de organisatie doorgevoerd. De SGC is deze bezuinigingen echter nog altijd niet te boven en zet haar faciliterende prestatie naar alle 83 geschillencommissies en haar 4 klachtenloketten elke dag ongewenst onder druk.

Het voortbestaan van de SGC is in gevaar. Die urgentie is er ook door de omstandigheden in Nederland als gevolg van COVID-19 en de impact daarvan op brancheorganisaties en haar ondernemers. Een onwenselijke doch niet ondenkbare situatie is dat brancheorganisaties een hogere bijdrage moeten leveren om de vaste kosten te kunnen blijven dekken. Bedrijven dragen echter al een substantieel deel van het budget van de SGC. Er is dan ook geen ruimte voor verhoging van de ondernemingsbijdrage. Verhoging van de bijdrage zou leiden tot het vertrek van (grote) brancheorganisaties waardoor er geen toegang meer kan worden verleend voor een groot deel van consumenten en ondernemers. Bovendien zou de belasting op de rechtspraak nog eens fors toenemen met hoge kosten voor alle partijen, inclusief de overheid.

De overheid dreigt hierdoor ook in de onmogelijke positie te belanden dat ze niet meer aan haar wettelijke verplichting kan voldoen om te voorzien in hoogwaardige en laagdrempelige ADR voor consumentengeschillen

Wij verzoeken u de minister te vragen om de subsidie aan de SGC substantieel te verhogen tot 1,3 mln. euro, zodat zij hun belangrijke werk kunnen voortzetten.

Schuldhelp en WHOA

De begroting meldt dat JenV breed inzet op tijdelijke regelgeving bij schuldhelp, zodat bedrijven sneller en makkelijker kunnen stoppen als zij geen toekomst meer zien. Zo zal de toegankelijkheid van de WSNP worden aangepast en verbeterd.

Echter indien het WSNP traject wordt gestart, is de ondernemer al in een faillissementspositie beland. Hij dreigt al zijn privébezittingen te verliezen en verliest ook de regie over zijn onderneming. Vooral voor ondernemers die persoonlijk in de schulden zijn geraakt wegens de corona-maatregelen, is dat zuur.

Beter is het in te grijpen vóórdát de ondernemer in een faillissement is beland.

1. Meer inzet op totstandkoming akkoorden bij schuldhulp

Regelingen als de WSNP en de BBZ zijn meer (overigens zeer wenselijke) sluitstukken, waarbij de ondernemer persoonlijk aansprakelijk is en alles kwijt kan raken.

Wij verzoeken de minister meer in te zetten op het voorkomen van een uitzichtloze positie waarin een ondernemer kan worden meegesleurd.

Voor ondernemers is een vangnet nodig waarbij meer wordt ingezet op akkoorden met schuldeisers, zowel gericht op een herstructurering als op een gecontroleerde afwikkeling (stoppen) van de onderneming.

De gemeentelijke schuldhulpverlening moet voldoende worden gefaciliteerd zodat zij de ondernemer op de juiste wijze hulp kunnen bieden.

Het tijdelijk door de overheid beschikbaar gestelde TOA(sanerings)-krediet is alleen toegankelijk voor ondernemers die een WHOA-traject volgen omdat zij door de coronamaatregelen schulden hebben opgebouwd. De ondernemer die een minnelijk akkoord met zijn schuldeisers kan bereiken (dat ook minder kost want namelijk geen dure adviseringskosten en griffierechten e.d.) krijgt daarentegen niets. Het TOA krediet is er bovendien alleen voor ondernemers die hun onderneming wensen voort te zetten. Niet voor ondernemers die middels een akkoord wensen te stoppen. Ook een ondernemer die een (WHOA) traject volgt om middels een gecontroleerde afwikkeling om te stoppen, kan geen aanspraak maken op het TOA krediet. Wij zien graag een vorm van krediet voor ondernemers, die wensen te stoppen en die een akkoord op andere wijze dan de WHOA wensen te realiseren.

2. Betere informatievoorziening voor de ondernemer met schulden

- Loket voor melding problemen met WHOA en WSNP

Het zou goed zijn als de overheid een loket of iets dergelijks creëert waar problemen en drempels rond de (werking van de) verschillende trajecten zoals de WHOA en de WSNP kunnen worden gemeld. Dit ook in het kader van de evaluatie van de betrokken wetgeving en daarvoor benodigde monitoring waarover ook een bepaling in de WHOA is opgenomen.

- Mogelijkheden en gevolgen schuldhulp in kaart brengen

Door de vele regelingen en organisaties die zich bezighouden met schuldhulpverlening, ziet de ondernemer door de bomen het bos niet meer. Wij pleiten voor de totstandkoming van een goed stromenoverzicht van de regelingen die er nu zijn. In kaart moet worden gebracht, welke mogelijkheden een ondernemer met een bepaalde rechtsvorm heeft en welke (economische/financiële) gevolgen een keuze voor die

mogelijkheden met zich mee zouden kunnen brengen. De rechtsvorm bepaalt immers mede of een ondernemer automatisch persoonlijk aansprakelijk kan worden gesteld. Ook de positie van ondernemers met een rechtspersoon, die aansprakelijk worden gesteld doordat zij bepaalde zaken hebben gedaan om hun onderneming te redden en daarvoor zekerheden moesten stellen die hun privévermogen betreffen, moet in kaart worden gebracht.

Het verzorgen van kwalitatieve informatie (financieel/juridisch/fiscaal) voor ondernemers kan bijdragen aan (1) het voorkomen van grote schulden en (2) het goed door een WHOA-traject of ander (minnelijk) traject heenkomen.

3. WHOA beter toegankelijk voor het mkb

De WHOA wordt nu door de overheid gezien als het middel om de schuldenproblematiek op te lossen. De WHOA is een prima instrument voor de grotere ondernemingen binnen het mkb. Voor het kleinbedrijf zijn de kosten van het volgen van een WHOA-traject echter erg hoog. Het ingewikkelde traject neemt veel tijd en kosten (voor de benodigde (juridische) ondersteuning) met zich mee en ook de griffierechten (nu € 4.200 voor rechtspersoon en 1.666 voor natuurlijke persoon, welke bedragen bovendien nog jaarlijks worden geïndexeerd) zijn erg hoog. Voor het kleinbedrijf zou een lichtere WHOA variant moeten worden ontwikkeld, waarmee ondernemers op eenvoudigere en goedkopere wijze kunnen bereiken wat de WHOA nu biedt. Denk aan niet complexe zaken waar de schuldenlast eenvoudig is vast te stellen.

De WHOA variant zou onder meer het volgende moeten inhouden:

- Lagere griffierechten. De hoge griffierechten voor WHOA-trajecten door het mkb-moeten spoedig worden aangepast omdat zij de totstandkoming van akkoorden voor zouden kunnen frustreren.
- Indien blijkt dat een schuldeisersakkoord van een mkb ondernemer alleen kan worden behaald met een reorganisatie van het personeelsbestand en dreigt te mislukken vanwege de hoge transitiekosten, dient er een mogelijkheid te worden gerecreëerd dat ook in dergelijke gevallen het UWV deze overneemt. Nu is het zo dat alleen in faillissement deze kosten door het UWV worden overgenomen, waardoor een ondernemer met een te groot personeelsbestand in een faillissement wordt gedrukt.
- Het loslaten van de 2:1 verhouding tot andere schuldeisers van de fiscus.
- Duidelijk en eenvoudig stappenplan voor waarderingen en klassenindelingen voor eenvoudige WHOA-trajecten.

Meer geld voor Garantstellingsregeling faillissementscuratoren

De garantstellingsregeling faillissementscuratoren (GSR) biedt curatoren de mogelijkheid om in faillissementen waarin sprake lijkt te zijn van kennelijk onbehoorlijk bestuur, maar in de boedel onvoldoende middelen aanwezig zijn, toch

onderzoek te kunnen doen of een procedure te starten om onrechtmatig aan de boedel onttrokken gelden en goederen terug te halen. De GSR zal per 2022 worden verbeterd. In de begroting zien wij echter niet dat daar extra geld voor wordt vrijgemaakt.